

KUŁLAR ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXIX

Piątek 30 grudnia 1938 r.

Nr. 357

Adres Redakcji i Administracji: Bismarck, Pilsudskiego 4. Tel.: Red. 6106, Adm. 61078

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa ulicznymi goślinkami

Przebieganie misja-
onów z odwołaniem do
i przysięgą prz.
2.50

Czekamy na rezultaty dochodzeń

Energiczny protest posła polskiego w Pradze przeciwko prowokacjom czeskim na Śląsku Zaolziańskim

PRAGA, 29.12. (tel. wł.) Poseł Rzeczypospolitej w Pradze dokonał dziś oświadczenia w ministerstwie spraw zagranicznych w związku z zamachem terrorystycznym czeskim na posterunek graniczny polski między Podlesiem i Michalovicami.

Poseł R. P. otrzymał wyjaśnienie, iż rząd czesko-słowacki pragnie normalizację stosunków na pograniczu, wysłał na teren Śląska naczelnego inspektora policji, który przeprowadził surowe śledztwo i wyda dyktando policji czeskiej w Morawskiej Ostrawie potrzebne zarządzenia, by zmienić stan rzeczy na odciśnięciu śladów granicy polsko-czeskiej. Rząd praski oczekuje szczegółowego

raportu naczelnego inspektora policji po jego powrocie z Morawskiej Ostrawy i w razie wniosków tego raportu — poczyni ewentualnie dalsze idące zarządzenia.

W dniu jutrzejszym poseł R. P. przeprowadzi dalsze rozmowy z ministrem spraw zagranicznych czesko-słowackim.

Ribbentrop ma w styczniu przyjechać do Warszawy a min. Ciano w lutym

BERLIN, 29.12. (tel. wł.) W kółkach politycznych krąży pogłoski, o zamierzonym wyjeździe ministra spraw zagranicznych Ribbentropa do Warszawy. Wyjazi ma nastąpić podobno w styczniu przyszłego roku.

W kółkach oficjalnych jednak wiadomości nie zostały określone, jako mało prawdopodobne.

W związku z tym informacją równocześnie, że wyjazd ministra spraw zagranicznych Włoch hr. Ciano do Warszawy, który miał nastąpić w grudniu, został po raz drugi odroczony ze stycznia do lutego przyszłego roku.

Równocześnie informują, że litewski minister spraw zagranicznych Urbis

zmiął się zapowiedzi w Berlinie, kiedy mogłoby nastąpić spotkanie z min. Ribbentropem w Berlinie. Rząd litewski do tej chwili nie otrzymał jeszcze odpowiedzi z Berlina.

Przerwana komunikacja

W RUMUNII SKUTKIEM ŚNIEGÓW I MROZÓW

BUKARESZT, 29.12. Zmniejsza się, na skutek których komunikacja pomiędzy Rumunią a innymi krajami została przerwana, ustawi. Połączenia kolejowe, telegraficzne i telefoniczne z zagranicą są już przerwane.

Burze śnieżne wywołują poważne szkody oraz spowodowały liczne wypadki w ludziach.

Komunikacja wewnątrz Rumunii jest w dalszym ciągu sparaliżowana, w skutek niezwykle wielkich opadów śniegu.

Zasypanych jest w Rumunii jednostki kolejowych pociągów odbywa się z wielkimi trudnościami i ze znacznymi opóźnieniami.

Francja otrzyma pożyczkę 6,5 miliarda franków

PARYŻ, 29.12. — Pozytywnie udzielono rządowi francuskiemu przez grupę bankierów holenderskich i szwajcarskich, stanowiła sensację gospodarczą, że Francja otrzyma pożyczkę w wysokości 6,5 miliarda franków na lat 30,

opracowaną w wysokości 4 proc.

Tak niskie stosunkowo oprocentowanie tej pożyczki jest niewątpliwie dowodem wzrostu głębi zaufania do finansów francuskich w międzynarodowych kółkach finansowych.

Rumuńska misja wojskowa WE WŁOSZECH

RZYM, 29.12. PAT. W drodze przed półroczną przysięgą do portu wojennego Le Spina nad wybrzeżem młody rumuński marynarzy wojennej z admirałem Baubunem na czele. Członkowie misji swierdzą się do wojennej, fabryki broni i sensu.

Diety dla sędziów Z KOMISJI WYBORCZYCH

WARSZAWA, 29.12. (Tel. wł.) Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało zarządzenie do samorządów wypłacanie diet członkom magistratury sądowej, którzy brali udział w pracach komisji wyborczych w ostatnich wyborach samorządowych.

Ministerstwo wyjaśnia, że praca sędziów w komisjach wyborczych odebrała im czas, przeznaczony na wypoczynki, a pobory sędziowskie są stosunkowo niskie.

Piwa Tychy (rok założenia 1629)

Od 300 lat idą w świat

Przed rozwiązaniem PARTII ŻYDOWSKIEJ W CZECHOSŁOWACII

PRAGA, 29.12. PAT. Kola polityczne leżą się z tym, że w katolickich duchach rozważa czesko-słowacka żydowska partia narodowa. Partia żydowska ma obecnie w lidze jednemu przedstawiciela w osobie dra Goldsteina.

Kursy dla żydów PRAGNĄCYCH SIĘ OCHRZCIĆ DROHOBYCZ, 29.12. Rzymo-katolicki, który w ciągu trzech miesięcy przygotowywał będzie żydów do przyjęcia religii katolickiej.

Po całym świecie rozległ się głoszący o tym afisz, co budzi niejakie zdziwienie. Opowiada się, że wiadomo na kursy wynosi 20 złotych.

Prochoczeń drohożydów jest b. n. os. k. Kozła.

Jestto spór włosko-francuski

Francja nie chce pośrednictwa Anglii Stanowcze oświadczenie min. Bonnet'a

LONDYN, 29.12. — Nawigując do rozmowy, jaka minister Bonnet odbył z ambasaderem brytyjskim sir Erikim Phippem, prasa londyńska donosi, że Bonnet zakomunikował Phippowi, iż Francja nie życzy sobie żadnej interwencji brytyjskiej w Rzymie i nie życzy sobie, aby premier Chamberlain w

stałe wizyty swej w Mussoliniego występował w roli arbitra pomiędzy Francją a Włochami.

Wskutek tego stanowczego stanowiska Francji premier Chamberlain nie będzie się w czasie swojej wizyty w Rzymie w ogóle zajmował sporem francusko-włoskim i o ile Mussolini będzie u-

siadawał wprowadzić ten temat do ich rozmów, to premier brytyjski oświadczył, że spór ten dotyczy wyłącznie Francji i Włoch, które same muszą go załatwić.

LONDYN, 29.12. Artykuł „Giornale d'Italia" zawierający oświadczenie, iż Włochy nie dają do odczyty terytoriów w Tunisie, zrobił dobre wrażenie w kółkach politycznych brytyjskich. Jest on rzekomo komentowany jako dowód, iż Włochy pragną ulatwić W. Brytanię przedsięwzięciu w konflikcie francusko-włoskim. Artykuł ten ma rozmyślnie się do wyjaśnienia atmosfery przed zbliżającą się wizytą Chamberlaina i Halifaxa w Rzymie.

Bojowy ton prasy włoskiej Komentarze o akcji wojskowej Francji

RZYM, 29.12. (tel. wł.) Komentując zarządzenia wojenne Francji, polegające na wzmocnieniu szlaków kolejowych Francji oraz wysłaniu dwóch torpedowców do Dżibuti — prasa włoska określa ten krok — jako niepotrzebny i nie bezspornie demonstrację, skierowaną przeciwko Włochom.

Gest Francji, ma jedynie na celu wywołanie i jeszcze większego napięcia nad morzem Śródziemnym przed wizytą premiera Chamberlaina w Rzymie, jest bowiem rzeczą jasną, że w

razie zatargu zbrojnego — sły francuskie wysłane obecnie do Somali, nie byłyby w stanie powstrzymać marszu wojsk włoskich na Dżibuti.

Dalsze masowe aresztowania nastąpiły w prowincji.

Niemcy doradzają Francji umiarkowanie kokietyując Włochy

BERLIN, 29.12. (PAT.) Kola polityczne Rzeszy śledzą uważnie rozwój konfliktu włosko-francuskiego, unikając jednak wyrażania swojego stanowiska, tym bar-

dziej, iż sądzą, włoskie, jak to stwierdzają, nie zostały jeszcze formalnie określone, po stawianiu se strony ofensywy. Wszystkie uwagi na to, mówią, że Włochy należą do polubowym rozstrzygnięciu sprawy. Również i prasa niemiecka unika wciąż jeszcze wyrażania określonego stanowiska, zdawając się na przewidywanie dyskusji i korektami w sprawie wapiących kółek rzymskich.

Wyobraża sobie można jednak upnie, iż Rzesza w konflikcie tym zajmuje wobec Włoch stanowisko żywiołowe, co wynika zale-ży z charakteru ow.

Prasa niemiecka przy tym wspomina nie do francusko-włoskiego sporu, Francja, stwierdza się, że uczyniła dobre, nie ignorując usprawiedliwionych życzeń Włoch i rządzących się na rokowania i rozmowami z Włochami.

Tajna centrala socjalistów

przygotowywała akcję sabotażową w Austrii

WIEDEŃ, 29.12. (Tel. wł.) Jak wywnoś z jaw, funkcjonariusze Gestapo w Wiedniu wykryli tajną centralę niemieckiego ruchu socjalistycznego, której członkowie rozpięli do latowej chwili na terenie Austrii bardzo ożywioną działalność.

Dochodzenia wykazały, że działacze socja-

listyczni przygotowywali szereg aktów sabotażowych w Austrii.

W związku z tym aresztowano w miejscowości jednego z działaczy socjalistycznych 23 socjalistów.

Zapisz się na członka

P. M. S.

W ROSJI SOWIECKIEJ

Warunki życia robotników w SSSR

Redakcję naszą odwiedziła osoba, która wroczyła z Rosji sowieckiej w październiku 1988 r., dając nam możliwość na zapytanie dla zbadania możliwości skutku niedobrych warunków i przebywania w Rosji sowieckiej, dwa miesiące, przeważnie na polnocy.

Osoba ta, zasługująca na zaufanie, podał, nam następujące dane, naczemnie i bezpodstępnie obserwacji życia sowieckiego:

Wymagany kurs przynajmniej wynosił: 98 kopiejek sowieckich za 1 złotego, czyli że można przynieść puzy przelocownie oen sowieckich na około: 1 rb. sow. — 1 złoty.

Zarobki robotników: robotnik niewykwalifikowany 180 rb. sowieckich miesięcznie, wykwalifikowany od 170 rb. do 230 rb., czyli przeważnie wykwalifikowany robotnik zarabiał 200 rb. sow. miesięcznie.

Ceny artykułów żywnościowych (na Kaukazi):

mieso wołowe 1 gatunek	za 1 kg 7,— rb. sow.
mieso II gatunek	za 1 kg 7,— „ „
wywieziona kielbasa	za 1 kg 10,— „ „
kielbasa rodzela	za 1 kg 16,— „ „
kielbasa sucha	za 1 kg 28,— „ „
karfiol	za 1 kg 0,40 „ „
bulba 1 sw. francuska	— 1,20 „ „
małe II gatunek	za 1 kg 11 do 13,— rb. sow.
małe śmietankowe	za 1 kg 85,— rb. sow.
małe I gatunek	za 1 kg 7,40 „ „
śmietana	za 1 kg 7,40 „ „
pomidory (na Kaukazie)	1 kg 7,40 „ „
śledź	za 1 kg 4,50 „ „

SPRZEDAŻ ARTYKUŁÓW ŻYWNOCIOWYCH

Sprzedawca wszelkich towarów, również artykułów żywnościowych, odbywa się obecnie bez kartek, z państwowych magazynów, sklepów i sklepów. Prywatnych sklepów nie ma, połączona sprzedaż prywatna brakuje jako jako „specjalna” i przeznaczona dla „specjalnych” i przeznaczona dla „specjalnych” podlega więc surowym przepisom. Nawet przepieki na targach są upaństwowione, gdyż na targach stoiska są rozdzielone między „kolchozy”, które przeprzają wozy z produktami. Do wszystkich sklepów i kramów stoja duży „kolchozy”, mawia do kłóśców z zażdaniami. Nie ma „kolchoz” przy sklepach z książkami i przy budkach z zapalnikami. W sklepach często brak towarów i ludność nie zawsze może nabyć potrzebne produkty. Towary na ogół są lichej jakości, np. w pudełku sowieckich zapalek pętna zapalek wóde nie są zapala.

CENY W SOWIECKICH RESTAURACJACH

Ceny są bardzo wysokie, dostępne tylko dla przyjeżdżających z zagranicy i dla dygnitarzy bolszewickich. Skarowny kosztuje z 3-ach dan kosztuje od 20 rb. do 25 rb. sow. Talerz baraszka 4 rb. 50 kopiejek, Kiszka mała 1 rb. 10, śledź — 1 rb. (w Polsce w Warszawie płaci się za obiad z 3-ach dan od 1,50 do 2,—).

ODDZIEŻ

Ruska się w oczy najczysty wygląd sowieckich chłopców. Są nie odziani i bardzo ciężkie ubrania. Zwykli granatki marynarskie z lichego materiału kosztuje od 500 rb. do 600 rb. Granatki wierzchnioj wyprawy, kosztuje 2000 rb.

OBOWIĄZKI

Ludność chodzi w brzoziowym odzieniu na gumowych podkaszach. Radziszko spotyka się ludzi w skórzonym obuwu, najczęściej są to dygnitarze bolszewicki. Najbardziej buki skórzane kosztuje 170 rb. za parę. Za paręto lżejsze skórzane buty, które kupione w Polsce za 15 złotych i już noszone porównano naszym informatorom 140 rb. Nabyć skóry na podkoszowe obuwie skórzane jest zupełnie niemożliwe. Nawet czeskosłowackie modelek zagranicznych zm

szeni są wysyłać obuwie do podziału na zagranicę.

PRALNIE

Pralni w znaczeniu europejskim w Moskwie nie ma. Nie ma spóźnionego, tylko do prania, brat kocham, Ojczkowie posyłali zagranicznych z zmuszeniem wysyłać bieliznę do prania za granicę.

LIKWIDACJA ZEBRÓBOWIA

Poza nierejestrowaniem bezrobotnych przez sowieckie biuro pracy, co wobec zagranicy przedstawiane jest jako zlikwidowanie zebrań w SSSR, mają so-

W 2 dobrych, najlepiej z powodzeniem najstarsze KONIAKI WINKELHAUSEN ARVINE JUBILEUSZOWY MEDICINAL

Do czego doprowadzi

CORA SZRZEJSZY ZATARG FRANCUSKO-WŁOSKI

Między Francją a Italią napięcie rośnie i może dojść do wojny.

Rzym wypowiedział wojnę francusko-włoską z 1935. Rzym odpowiadał że uważa ją za ważną. Deladze jednak na inspekcję „luki Maginota” w Tunisie. Rzym oświadcza, że to prowokacja. Prasa francuska bije na alarm. że kilka dni temu włoski okręt jest do wyczerpania do Somali i zajęcia Dżibuti. Nieodczekaż się oświadcza, że od-

Niemiecka baza morska w Afryce

Niemcy sądzą się w byłej kolonii angielskiej

W roku 1924 Wielka Brytania odstąpiła Włochom część Kenii, Jubaland położony na wschodnim wybrzeżu Afryki. Jest to obszar o powierzchni 60 tys. km. kw., zamieszkały przez ludność, stojącą na b. małym szczeblu cywilizacji. Głównym wrogem uprzednio, Niemcy do białych.

„Paris Soir” donosił niedawno, że Włoch zawarli z Niemcami porozumienie, na mocy którego Niemcy otrzymają koncesję na kolonizowanie Jubalandu. Nie ma tu mowy o esji terytorialnej, ponieważ W. Brytania zastrzegła sobie w umowie z Włochami z r. 1924, że kraj ten nie może być objęty innymi rozstrzygnięciami. Tym niemniej jednak porozumienie włosko-niemieckie umożliwia Niemcom — według „Paris Soir” — uświadomienie się w Afryce Środkowej.

Koncedent tego planu pienia, że już 2000 robotników niemieckich pracuje nad regulacją i uupiększaniem

wielkiej, przy nadmiarze robotników w okolicach przemysłowych, wysłać przysmugow robotników do obozów koncentracyjnych i na przysmugowe roboty.

KONTAKT Z ROBOTNIKAMI

Władze sowieckie nie chciały wpuszczać naszego informatora do żadnego „kolchozu”. Również nie pozwoliły na rozmowy z robotnikami. Robotnicy udają się od rozmów w przybranych z zagranicy, gdyż za taką rozmowę grozi oskarżenie o kontakt z „faszystami” i zesłanie do obozu koncentracyjnego na przysmugowe roboty, a nawet rozstrzelanie.

ODPOCZYNEK I KURACJA W ROBOTNICZYCH SANATORIACH

Na przyjazd do sanatoriów na południu Rosji pozwolę sobie robotnikom na zwaga, gdyż niebawem carbi na to nie pozwalają. Pobyt („pubowolny”) w sanatorium kosztuje od 500 rb. do 700 rb. miesięcznie, plus koszty dodatkowe. To też w sanatoriach odpoczęwających widzi się nie robotników, lecz dygnitarzy sowieckich, którymi w 80 proc. są żydzy.

WARSZTA RZĄDZĄCA

Na każdym kroku rzuca się w oczy, że lepsze i decydujące stanowiska w administracji państwowej sowieckiej i w instytucjach gospodarczych obsadziły żydzi. Po Stalinie najpotężniejszą osobą w Rosji jest żydowski rodzinia Kaganowicz.

Tak wygląda rzeczywistość w Sowietach, na wglądem jeno oczniku żydów...

wet Francji były „totalny i i nieubłagany” czyli że byłoby to wojna.

Polemicz brasy są coraz ostrojsze. Wprawdzie wielkie tygodniki włoskie zapewniają, że „Italia nie myśli o rozbiore Francji”, ale skrytykowane są oświadczenia francuskie, wedle których „Francja nie odstąpi nigdy ziemi”, pisze: „Prasa włoska nieustannie negatywna. Prasa idzie na przekór historii. Mówiąc „nie”, nie było się nie rozumiejąc i pro-

ciwicie. Być może jeszcze bardziej przetrzymać się podawać tożsamość Francji jest teraz, który zasługują na lepsze użytkownicy i kto wie czy dwie rewolucje, które są w trakcie odnowienia duszy narodowej, nie będą musiały się połączyć do jednego”.

Widaniem tego pisma, Tuniz jest „provincją włoską i jedyną francuską obsadzoną w bronią w celu przewziawstwie się aspiracjom włoskim, to właśnie się „od” i to „od Bałtyku aż do serca Afryki”.

Niezręczny redaktor „Telegraph” pisał, że w ogóle trzeba zlikwidować wpływy francuskie na Blizna Śródziemnomorska. A minister Financów, zajmując się specjalnie sprawą Dżibuti, zadowolony z nią w sposób bardzo prosty: „Francuskie Somali nie ma ruij bytu. Dżibuti to furunkul w żywym ciele Etiopii, a gdy furunkul dojrzał, przekrwia się go”.

W tym więc, publicyści, włoscy uderzają w tony barokowej wojowniczości, Francuzi zaś ograniczają się do defensywnych powtórzeń: „nie oddamy ani jęzika”.

Czyżby należało stać wywnąć włoski, że grozi w niedalekiej przyszłości wojna francusko-włoska? Czyżby zaszło się na fakty dokonane, które stałyby się sygnałem do wojny trwającej?

W wojnie francusko-włoskiej nikt nie wierzy. Powierzniemu prognozą jest, że konflikt skończy się jędnym kompromisem.

Znana to rzecz, że im więcej i im głębiej się staje, tym więcej można wytworować. Dlatego w mniem jak zbliża się chwila rokowań. Włochi akceptują swoje postulaty i grożą groźbą wojny.

Żeby tym jednak i Konopce, Sabaudzi i Niozi ostawiać nie mówię głono, a na pierwszy plan obok Tunisu, wysunęła się sprawa Dżibuti. Włochi drążą fakty, że to „wrota Abisynii” są w obym kraju, skądą się na samowolność hni kolonijalnej Dżibuti. Adhis Abessa, Jedyński kraj kolonijalny, łączący ich z nową kolonią z morzem, występują na działach emigrantów z Abisynii, grabieżących w Dżibuti i b.

Czy spodziewają się uniesień Somali francuskiej na własność, czy też rozstrzygnąć tylko ten wpływ i przynajmniej? Rzeczą to drugie. Francuzi aresta wydziały się skłoni do ustępstw, byłoby nie było one natury terytorialnej.

Konflikt francusko-włoski jest niezapłalnym powozem i głęboki. Ale stać do wojny drogą jest jeszcze daleko.

140 żydów węgierskich internowano na statku na Dunaju

W wielu miastach rumuńskich policja zmagająca się z nadmierną ilością żydowskich komitetami pomocy, by wyśledzić zbiegów z Niemiec, Węgier i Czechosłowacji, którzy nielegalnie przekroczyli granicę. Dzięki temu udało się przesłać kilkudziesięciu niepożądanych cudzoziemców, którzy zostali stów usunięci poza granicę.

Żydowski związek kulturalny zaproponował rządowi, że sam będzie się zajął o utrzymanie zbiegłych z zagranicy żydów i w ciągu roku tygodni u-

możliwy zbiegcom wyjazd z Rumunii.

Rząd nie wyraził dotychczas zgody na to propozycję.

140 żydów z Węgier, którzy pragnęli wyjechać do Palestyny i przybyli na parowcu muzułmańskim przez Dunaj do portu w Giurgiu, nie otrzymali zezwolenia na wyładunek, jękieliwce mieli on zaraz udać się koleją do Konstancji i stamtąd dalej statkiem do morskim do Palestyny. Dotychczas pomagają oni na statku, który zarządza lotnicze patroli nadzorem do portu Giurgiu.

C. Kiosk p Łacińskieg
PRZEMIESZYCE, ks.
Kiosk St. Janowski